

De Leidse Hortus botanicus is vanaf zaterdag drie weken lang het podium voor Aquahortus 2015, een grote aquarium- en terrariumtentoonstelling met zo'n 550 bakken met vissen, reptielen en amfibieën. Niet alleen tropische dieren zijn er te zien, maar ook de vissen uit Nederlands water. Het was nog best een klus om die dieren achter het glas te krijgen. Het Leidsch Dagblad ging mee met het vangsteam.

Verhaal van de dag

In de polder jagen op snoek en stekelbaars

Annet van Aarsen

a.van.aarsen@hollandmediabedrijf.nl

Gelderswoude/Leiden * Voor Martijn Schiphouwer van Ravon (Reptielen, amfibieën en vissen onderzoek Nederland) is het een noviteit. Hij vangt voor zijn werk als projectleider op de afdeling onderzoek en bescherming met grote regelmaat vissen. „Maar dit gooien we altijd terug. Dit is de eerste keer dat we gaan verzamelen voor een aquariumtentoonstelling.“

Hij heeft het over de Aquahortus, zo'n 550 aquaria en terraria die vanaf zaterdag te zien zijn in de Leidse Hortus botanicus. De aquaria die buiten staan, worden gevuld met dieren die je in de Nederlandse natuur óók zou kunnen zien. Het is een eenvoudige operatie, om vissen van de sloot of gracht naar de tentoonstelling te verhuizen. Allereerst heb je een ontheffing op de Flora- en Faunawet nodig om de dieren te verzamelen. „Die hebben we op zak“, zegt Schiphouwer, terwijl hij zijn waadbroek aantrekt en een groot schepnet uit de Ravon-bus trekt. Vervolgens moet ook de plaatselijke hengelsportvereniging haar fiat geven. Voor de Aquahortus heeft de s-

Gravenhaagse Hengelsport Vereniging twee stukken water aangewezen: bij de Witte Brug in Gelderswoude (gemeente Zoeterwoude) en in het Zaanse Rietveld bij Alphen. Ook in de gaten houden: niet alle vissen mogen in de grote blauwe tonnen achterin de bus. Ondermaatse vis moet terug en ook de beschermde soorten gaan niet mee naar de Aquahortus. „We hadden vanochtend een kleine modderkruiper te pakken. En een bittervoorn. Die mogen dus niet“, zegt Schiphouwer.

Prachtexemplaar

Wat ook niet mocht: dat ondermaatse snoekje van 25 centimeter. Snoeken moeten minstens 45 centimeter zijn. „Maar te groot kan ook weer niet. Vanochtend hadden we met het zegennet een hele grote school vissen en in die school zat een snoek van bijna een meter. Een prachtexemplaar, maar die was dus weer te groot. Zou zijn kont niet kunnen keren in een aquarium.“ „Twee rode Amerikaanse rivierkreeften“, roept Nick Noest, terwijl hij in zijn net kijkt. Nick heeft speciaal van zijn school een dagje dispensatie gekregen. De jongen doet normaliter veel werk voor het visseremonitoringsproject Onder

Nick Noest is met Ravon op jacht naar stekelbaarsjes in de poldersloot langs de

Gelderswoudseweg.

FOTO'S LEIDSCH DAGBLAD

Water in Leiden maar de vangstexpeditie naar de poldersloten buiten de stad zijn voor hem een leerzame ervaring. Die rivierkreeften - exoten met vervaarlijk uitgestoken scharen - zitten er overigens in overvloed. De jacht op de snoek met de juiste maat komt 's middags niet goed op gang: voor deze roofvis is het zegennet nodig en niet een schep-

net. De verzamelaars moeten er voor het water in om het net door de sloot te trekken. En anders dan het water in het Zaanse Rietveld 's ochtends, is de sloot in Gelderswoude daar niet voor geschikt: op plekken te diep en bovenindien met een flinke laag bagger op de bodem. Wat te doen? Terug naar het

Zaanse Rietveld om daar nog een poging te wagen. „Te weinig tijd“, zegt Scheephouwer. „Jammer van de snoek, die hebben we dus niet.“ Terug in de Hortus heeft Aaf Verkade van Onder Water in Leiden in een ruim aquarium een mooie plek gevonden voor een grote zeelt, die nu luistert naar de naam Sproot. Het dier is er nog niet helemaal van overtuigd dat hij het naar zijn zin heeft. „Zoete maiskorrels“, stelt Schiphouwer voor als krachtvoer. De expediteleden zijn er van overtuigd dat de karperachtige het wel een paar weken uithoudt. En daarna? Dan mag Sproot weer terug naar zijn sloot.

Jonge zeeletjes: te klein om mee te nemen. Deze gaan weer terug de sloot in.

Het raast ervan: rode Amerikaanse rivierkreeft

Een poging om met het zegennet te

Sproot, de zeelt, achter glas.

Bep het Medium

Leidse Bep Monfils vindt het hartstikke leuk om te doen: een column schrijven voor het Leidsch Dagblad. Dat doet ze - met pen en papier - over haar leven in Leiden en - bovenal - in haar oer-Leidse wijk de Kooi.

Ik ga al mijn zwervertjes een naam geven

Ik heb mij eens verdiept in dierenleed. Nou, nou, denk je dat het vreselijk is om een zwervkat te vergiftigen, dan heb je nog niet gehoord dat er paarden worden verkracht - ja, verkracht - met een stok. Zeehondjes doodgeknuppeld, olifanten tandoeloos gemaakt: walgalijk, en wij kijken toe. Donaties vertrouwen wij niet, neigen van de tiens mensen hebben het over de hoge heren die hun zakken waarschijnlijk vullen met die elf euro per maand die als donatie nodig is om dierenleed te voorkomen. Men zegt: waar blijven die miljoenen dan? De directeur van een stichting rijdt in een dure auto en weg is al het vertrouwen. Hoeveel geld zou jij geven als diezelfde directeur op een oude oopvoets reed? Kom op, het ging over dierenleed, niet over geld. Nare eigenschap van mensen die werkelijk overal de winst van zien en de ellende niet.

Ik snap best dat mensen niet elk goed doel een warm hart toe dragen, maar voor dieren trek ik mijn portemonnee open. Niet voor een bontjas, een ivoren beeldje of een kom haaienvinnensoep, maar hopelijk om te voorkomen dat dit gebeurt.

Stel dat je eigen kat of hond een schop van de buurman krijgt en je ziet het gebeuren. Dan ga je toch door het geluid? Die dieren die onder continue bedreiging leven, vind ik echt niet minder. Ik hoop dat een kleine donatie helpt.

Ik heb zelf twee katten, Scooby en Bram. Scoop is een ouwe lummel van bijna 22 jaar, doof, bijna blind maar met best nog zin in het leven. Bram is een sfinx, een naaktkat. Mooi karakter, soms een soort hondje, speelt met een balletje en voetbalt dan. Hij is onderdanig naar Scooby, terwijl hij met zijn vier jaar veel sneller en sterker is.

Ik zorg voor nog vier katten, zwervers die geen naam hebben maar zwaar mishandeld zijn. Gewoon omdat ze groot werden en geen lief klein kitten bleven. Ik geef toe: ik hou van dieren. Zij zijn zo weerloos, maar bovenal intuïtief eerlijk. Ooit heb ik bij een dierenasiel eten gebracht, zakken vol voor honden en katten. Daar waren ze niet eens zo blij mee, omdat eten al in de subsidie zat. Ik spaar nu gewoon zelf het voer op.

Gisteren liep er nog een oude zwerver bij ons aan. Het wit van zijn vacht was goor, hij had ontstoken oren en een kapotte neus. Of hij gevonden had met een andere wildebras: geen idee. Vreselijk bang voor voeten met schoenen, ik had meer de indruk dat hij schoppen had gehad.

Ga al mijn zwervertjes een naam geven. Deze wordt Ivory, ik noem er één Peace, Green, Leny en Hartje. Ik doe het gewoon op mijn manier. Ik doneer dagelijks een bakkie eten en een vertrouwde stem, die al deze katten toespreekt, gewoon omdat ze leven. Gewoon, daarom.